

มนุษย์เป็นสัตว์ประเสริฐ

ส่วนงานต่อไปของพันธาร้อยภักดิบเนื้อคือถึง เป็นช่วงแห่งนัยน์ตาใหม่ไทย หลายคนวางแผนการท่องเที่ยวพักผ่อน หลายคนเลือกพักผ่อนอยู่กับบ้าน ผ่านทางแพนเกล็บบ้านที่เมืองกาญจนบุรี นอนในบ้านเล็กในป่าใหญ่ที่สร้างไว้บนที่ดินที่เมืองอบพื้นที่ไม่เป็นมรดกโลกแม่จะไปก้มือลากลับสู่ส่วนรวมคงไปก่อนหน้า แคมป์สั่งให้คุณเลือดที่ดินไว้ดีๆ สังเคราะห์หนึ่งก้อน แล้วค่อยตามแม่มา ผลว่า แม่เมียร่มขัน ขันได้แม้กระทั้งความพยายามที่กำลังคุกคามเคาะประตูเรียกหาอยู่เป็นระยะ ผ่านทางว่าจะกลับไปทำตามคำสั่งแม่ “สังเคราะห์” ของแม่ไม่รู้ว่าจะใช้เวลานานเท่าใด หลังการสอบปลายภาคปีนี้บางช่วงหน้า บางช่วงร้อน ซึ่งค่อนข้างปลอกอย่างเห็นได้ชัด เวลาเปลี่ยนไป ฤดูกาลเปลี่ยนไป โลกเป็นเช่นนี้เอง ช่วงแล้วนี้ ผู้อยากรักลับไปนอนอยู่ที่บ้าน ปลูกต้นไม้รอเชียร์ในอีกสามปีข้างหน้า งานเกษตรเป็นงานที่ต้องรอเวลา ไม่ทันใจ เป็นเรื่องของการวางแผน การทำงานแบบต่อเนื่อง การทำงานคนเดียว และการทำงานไปประสานกับผู้อื่น เป็นการฝึกตนเองไปด้วยในคราวเดียวกัน เศรษฐกามาว่า คำว่ามนุษย์ แปลว่าประเสริฐ มาจากคำว่า มนต์+อุษะ โดยตรงตัวแล้วหมายถึงผู้มีจิตใจสูง ซึ่งคือประเสริฐนั้นเอง แต่จริงๆ ประเสริฐได้นั้น เพราะการฝึก ก็ต้องฝึก มีชื่อให้ประเสริฐเกิดขึ้นเอง ดังนั้นมือก็ต้องเป็นคนหรือมนุษย์แล้วจึงต้องฝึกกันเอาเอง ฝึกน้อยได้น้อย ฝึกมากได้มาก แล้วแต่ว่า ใครจะเลือกฝึกอะไร ฝึกทางดีทางถูก ยอมได้ผลดี ฝึกทางไม่ดี ไม่ถูกย้อมได้ผลเป็นลบ หลังจากผ่านโลกมายาวนาน 56 ฤดูฝน ผู้คนมองเห็นว่า คนเราต้องฝึกตนเองใน 3 เรื่อง ฝึกตนเองในรักการเรียนรู้ ฝึกดูแลร่างกายสังขารของตัวเองเอาไว้ ฝึกตนเองให้รักการปฏิบัติธรรม กล่าวถึงข้อหนึ่งก่อน บางคนรักการเรียนรู้มาแต่แรก บางคนไม่เคยรัก แต่ว่าต้องมาเห็นความจำเป็นของความรู้ เลยตั้งใจศึกษา กลายเป็นความคุ้นเคยกับการหาความรู้ ระหว่างการแสวงหาความรู้มีความยินดี มีความสุขไปตามลำดับของการหา เช่นการอ่านหนังสือ สมัยก่อนผู้คน ภาวะอ่านหนังสือได้สักเล็กน้อยก็ยากนักหนา ถึงตอนนี้ขึ้นกับการอ่านแล้ว หนึ่งเล่มที่เราถูกใจແທปั่นอย่างให้จบ อย่างอ่านไปเรื่อยๆ เสียดายเกรงว่าจะจบเสียก่อน

นักย้อนหลังไปรำปี 2523 ผู้เริ่มได้คิดว่า การศึกษามีความสำคัญต่อชีวิต จึงพยายามบังคับตัวเองให้อ่าน ให้ห้องตำราเรียนต่างๆ มากยิ่งขึ้น อ่านหนังสือเรื่องสั้น นิยาย นิทานธรรม เรื่องราวในพระศาสนามากยิ่งขึ้นตามลำดับ จนเริ่มรู้สึกว่า การศึกษามีคุณค่าทำให้ความคิดอ่าน ทางโลกทางธรรมเปลี่ยนไปในทางที่ก้าวหน้ายิ่งขึ้น

แรกๆ ความรักในความรู้เกิดจากความต้องการนำการศึกษาไปเป็นอาชีพในภายภาคหน้า นานเข้าความรักในความรู้มากขึ้น กลายเป็นความเพิงพองใจในการอ่านการศึกษา การศึกษาจึงก้าวหน้าขึ้นตามลำดับ การรับหน้าที่ เป็นครูสอนนักธรรม ทำให้ต้องตั้งใจศึกษามากยิ่งขึ้น การเรียนต่อในระดับที่สูงๆ ขึ้น ทำให้ต้องอ่านหนังสือมากยิ่งขึ้น การศึกษาในทางโลก มุ่งเน้นวิชาชีพ สาขาวิชาทางธรรมเน้นการดูแลจิตใจ

จึงพอสรุปได้ว่า การศึกษานั้นต้องค่อยๆ ก้าวไปข้างหน้า ด้วยการสร้างความสนใจ ความเคยชินต่อการศึกษา ด้วยการฝึกการอ่าน เรื่องราวที่ชอบ ผ่านชอบอ่านบทกวี เริ่มจากผลงานของสุนทรรู้ อ่านมากแล้วก็อยากรีบอ่านบ้าง เขียนไปเรื่อย ผิดบ้างถูกบ้าง ว่างก์หันมาอ่านหนังสือพระเจ้า 500 ชาติ เป็นเรื่องนิทานชาดก เรื่องการบำเพ็ญบารมีของพระพุทธองค์ครั้งเสวยพระชาติต่างๆ อ่านพระเจ้าสิบชาติ ทรงสร้างบารมีสิบทัศน์ อ่านนิยายจีนกำลังภายในที่อุดมด้วย หลักธรรม คำคม ข้อคิด ชีวิตรัก อ่านนิยายผจญภัยในป่า แล้วเลียนมาถึงเรื่องเพชรพระอุมา อ่านจันวางหนังสือไม่ลง เพราะความอยากรู้ต้องดูๆ ไปขอเรื่องราวดูๆ ให้ได้ การทำความรู้นั้นการอ่านเป็นแค่ส่วนหนึ่ง คนเราจะฝึกการหากความรู้ด้วยวิธีการอ่านได้ เช่นการฟัง การสนทนາ การลงมือทำสิ่งให้ได้ ล้วนเป็นการฝึกตนทั้งสิ้น ยังฝึกยิ่งเกิดความเคยชิน ติดตัวข้ามพื้นที่ไปเลยที่เดียว เรียกว่าลงทุนแล้วคุ้มค่า ระหว่างการอ่านเดินนั้น รู้สึกชัดเคลื่อนไหวมีการมีการเปลี่ยนไป ไม่ถูกใจ เป็นเวลาแห่งความทุกข์ พอกันขึ้นแล้วลายเป็นเวลาแห่งความสุขได้ ข้อสอง ฝึกดูแลสังขารร่างกายของตน ตอนวัยเยาว์ไม่ค่อยได้ให้ความสำคัญกับร่างกายเท่าไหร่ กินอาหารเช่นแร่โซเดียมีเดลี แต่การศึกษาทางพระศาสนาสอนให้เราเร็วๆ ร่างกายทั้งหลายไม่เที่ยง มีอาการเจ็บไข้ได้ป่วยมาเตือนอยู่เป็นระยะ บางคันยังหลงระเริงไม่ทันได้สังเกตคำเตือน บางคันศึกษาหลักธรรมทางพระศาสนามาพ่อครัวจะสังเกตได้เห็นและทัน เราต้องใช้ร่างกายนี้สำหรับการดำเนินชีวิตอยู่ ร่างกายอ่อนแอ ร่างกายพิ枯พิการ ก็ยิ่งต้องฝึกออกกำลังกายให้มากขึ้น หนักขึ้น เพื่อให้รองรับการงานที่เราต้องใช้ร่างกายเป็นส่วนประกอบ ฝึกร่างกายคือการออกกำลังกาย เพื่อให้ร่างกายแข็งแรง ทำงานได้หลายอย่างได้มาก

เขียนโดย โสกัน เผยเส้นที่

วันศุกร์ที่ 04 พฤษภาคม 2018 เวลา 14:27 น. - แก้ไขล่าสุด วันศุกร์ที่ 04 พฤษภาคม 2018 เวลา 14:27 น.

จะฝึกได้ก็ต้องเห็นประโยชน์ก่อน ไม่อย่างนั้นก็จะไม่ฝึก เพราะการฝึกเป็นเรื่องเหนื่อยหน่าย เนื่องจากต้องออกกำลังกายอย่างหนัก แต่หากฝึกจนเคยชินแล้ว ผู้นั้นย่อมได้รับการชดเชยสารแห่งความสุข (Growth Hormone) หลังการฝึกออกกำลังกายอย่างหนัก ข้อที่สามฝึกตนเองให้รักการปฏิบัติธรรม เพราะการปฏิบัติธรรมเป็นเรื่องยาก ทั้งที่การปฏิบัติธรรมนั้นอยู่ใกล้ตัว ที่ว่ายาก เพราะไม่รู้จักวิธีการอย่างหนึ่ง และเพราความมั่นคุ้นเคยกับการปฏิบัติอีกอย่างหนึ่ง เรื่องง่ายกล้ายเป็นยาก ที่ว่าไม่รู้ เพราะไม่รู้จักว่า การปฏิบัติธรรมนั้นทำอย่างไร เริ่มนั่นอย่างไร ขั้นตอนทำอย่างไร ขั้นปลายทำอย่างไร ไม่รู้จักว่าการปฏิบัติธรรมนั้นมีประโยชน์อย่างไร

ผมเริ่มเรียนรู้การปฏิบัติธรรมจากการฟัง คนใหญ่ๆ คุยกัน เป็นพระหลวงตาบ้าง พระหนุ่มบ้าง เณรน้อยบ้าง ญาติโอมคนเฝ้าคนแก่ในหมู่บ้านที่มักจะจับกลุ่มสนทนาระมกันในวันอัมสส่วนะ สมัยเก่า�ั้น คนเข้าวัดเพื่อหาบุญ บุญจากการได้พับสมณะผู้สูงบุญจากการฟังธรรม บุญจากการสนทนาระมก ผมเป็นเณรน้อยบวชใหม่ แอบนั่งต่อห้ายฟังเสนาสนากัน เข้าใจบ้างไม่เข้าใจบ้าง ได้สมจิบันนาร้อนน้ำชาไปกับเขา อบอุ่นใจดี

จำได้ว่า ครั้งหนึ่งหลวงตากล่าวปริศนาธรรมขึ้นระหว่างสนทนาระมก “ทรงสองหั้งคู่ ตัวหนึ่งอยู่ ตัวหนึ่งไป ใครจับได้ประเสริฐนักแล” เนื่องร้อยสัญเพราความไม่รู้ จึงถามว่า “ทรงสจริงๆ หรือเปล่าครับ” หลวงตาตอบขณะจิบน้ำชาคั่วโลยห่มกรุน “ทรงสโนที่นี่คือลมหายใจของคนเรา ตัวที่อยู่คือลมหายใจเข้า ตัวที่ไปคือลมหายใจออก” เนื่องร้อย “แล้วจะจับไปทำไม่ครับ” หลวงตามายคลึงถ้อยคำน้ำชาในเมื้อชาฯ สายตามองคัวนักวิเศษเหมือนไม่ได้สนใจสิ่งอื่นรอบตัว “จับคือนึก ตรึกตรอง กำหนดครุ่ว ขณะนี้เห็นทรงสตัวได ตัวที่อยู่ หรือตัวที่ไป จับลมหายใจเข้า จับลมหายใจออกอย่างนี้ไปเรื่อยๆ”

ผมนั่งฟังไป จินน้ำชาไป คอยต้มน้ำร้อนถวายพระ เติมน้ำในภาชนะ ใส่สถานในเตาบ้าง ไปเรื่อยๆ ชีวิตของเณรตามชนบทที่ว่าไทยก็เป็นเช่นนี้ เนื่องร้อยองค์เดิมสนใจเรื่องนี้เป็นพิเศษ “แล้วดีอะไรครับ จับอยู่อย่างนี้” หลวงพ่อพุดเบาๆ เมื่อตนพึงกับตัวเอง “อย่างนี้แหละ เรียกว่าปฏิบัติธรรม” อ้อ ครับ การรับทรงสคือการปฏิบัติธรรม” หลวงตาอดยิ้มไม่ได “กำหนดลมหายใจเข้าออกนั้นแหละ อย่าไปจับทรงสห้าริงๆ ละ”

“พอเข้าใจครับ กำหนดอย่างนี้แล้วดีประโยชน์อย่างไรครับ” เนื่องร้อยตามอย่างເเจาใจใส่ “จิตใจจะหยุดนิ่ง หลวงปู่วัดปากน้ำ ภาษาเจริญท่านบอกว่า หยุดเป็นตัวสำคัญ หยุดคิดเรื่องอื่น คิดอยู่เรื่องเดียว พอดีธรรมเป็นหนึ่ง คิดอยู่เรื่องเดียวจนเคยชินเรียกว่า ภาน พระสอนว่า จิตหยุดนิ่งชั่วชั้งกระติกหู ชั่วชั้งแลบลิ้น อาโนสิสสมากกว่าสร้างใบสักสร้างศาลา ขอให้เณรขยันทำเข้า ปฏิบัติเข้า ครอทำครอได”

เนื่องร้อยทำหนังหนัก “ทำจิตให้หยุดนิ่งได้บุญขนาดนี้เลยหรือครับ” “ใช่ พระอาจารย์กู่ปูกือคงคึกพุดสอนกันมาอย่างนี้ทั้งนั้น” “ทำไม่หรือครับ” “เพราะจิตหยุดนิ่งเป็นบันไดขึ้นแรกที่จักก้าวไปสู่ความสำคัญ จิตหยุดนิ่งทำให้เกิดพลัง ใช้จิตที่หยุดนิ่งแล้ว พิจารณาไตรลักษณ์ ลักษณะ 3 ประการ อนิจจัง ความไม่เที่ยง ทุกชั้ง เป็นทุกข์แปรปรวนไป อนัตตามิใช่ตัวตน ยึดถือไม่ได จิตหยุดนิ่งแล้ว จิตจึงมีความละเอียดประณีตควรแก้การงาน”

เนื่องร้อยนั่งเสียงนิ่นาน หลวงตามองแล้วเข้าใจว่า เนราอุ้ยน้อยอย คงเข้าใจสิ่งที่ท่านพูดໄไปได้ไม่มากนัก แต่ยังน้อยก็มีประโยชน์ต่อการสนทนาระมก ที่ฟังหลายคน สำหรับเณรน้อย หวังเพียงแค่เป็นประกายแสงอันแพร่บนหนทางแห่งชีวิตอีกยาวไกลข้างหน้าโน้น อีกประการ หลวงตาเรื่อกิมใจว่า วันนี้อย่างน้อยก็ได้ให้ธรรมเป็นทาน พระพุทธองค์ตรัสสอนไว้ว่า “การให้ธรรมเป็นทานชนะการให้ทั้งปวง”

เขียนโดย [โสภณ เปียสนิท](#)

วันศุกร์ที่ 04 พฤษภาคม 2018 เวลา 14:27 น. - แก้ไขล่าสุด วันศุกร์ที่ 04 พฤษภาคม 2018 เวลา 14:27 น.

เฌอร์นอย่างคงคลางแคลงใจ “แต่แนวทางการปฏิบัติมีหลายอย่างมาก วันก่อนหลวงพี่ชาติ บอกว่า มีวิชาธรรมกายของหลวงปู่ดักปากน้ำภาษีเจริญ ท่านให้ภารนาวว่า “สัมมา อรหัง” ไปเรื่อยๆ กำหนดนิเกถึงองค์พระ หรือแสงสว่างที่กลางห้อง” หลวงตามนั่งสักครู่จึงพูดขึ้นอย่างระมัดระวัง “ใช่ มีหลายวิธีมาก พระพุทธองค์สอนแนวทางสมณะไว้มากถึง 40 วิธีด้วยกัน แต่ทุกอย่างนั้นมีจุดประสงค์เดียว เพื่อรวมจิตให้คิดอยู่เพียงเรื่องเดียวต่อเนื่องกันไป”

หลวงตามหาดชาฯตอบไป “นี่ยังไม่ได้พูดถึง การปฏิบัติวิบัณฑุนาเลยนะ”

บันทึกนี้เขียนที่ [GotoKnow](#) โดย [โสภณ เปียสนิท](#) ใน [เรื่องราวจากชุมชนทางไกล](#)